10/07/2019

1911: Κυκλοφορεί η “Μακεδονία” στην τουρκοκρατούμενη Θεσσαλονίκη

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ

ΤΟ ΑΛΑΤΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΪΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΦΡΑΓΚΟΜΑΧΑΛΑ, ΟΔΟΣ ΤΟΠΧΑΝΕ ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΩΣ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΣ ΡΕΖΗ

Η Μακεδονία είναι η αρχαιότερη πολιτική εφημερίδα της βόρειας Ελλάδας. Ιδρύθηκε το 1911 (το πρώτο της φύλλο κυκλοφόρησε στις 10 Ιουλίου 1911) από τον εκδότη Κωνσταντίνο Βελλίδη. Μετά το θάνατό του (1936) ανέλαβε ο γιος του Ιωάννης Βελλίδης, και μετά το θάνατο του τελευταίου (1978) αρχικά η σύζυγός του Άννα και από το 1980 η κόρη τους Κατερίνα Βελλίδη. Το καλοκαίρι του 1996 η εφημερίδα έκλεισε λόγω χρεών, για να κυκλοφορήσει εκ νέου στις αρχές του 1998 από τον νέο της ιδιοκτήτη, επιχειρηματία Γιάννη Ραπτόπουλο. Από τη διεύθυνση της Μακεδονίας, διαδεχόμενοι τον Κωνσταντίνο Δημάδη –ιστορική φυσιογνωμία για τη δημοσιογραφική οικογένεια, που διατέλεσε αρχισυντάκτης και διευθυντής για 62 χρόνια (1931-1993)–, πέρασαν οι δημοσιογράφοι Νίκος Βουργουντζής, Γιάννης Νικολόπουλος, Λάζαρος Χατζηνάκος κ.ά.

Συνεργάτες της εφημερίδας, μεταξύ άλλων, υπήρξαν κατά το παρελθόν οι: Δημήτρης Χουρμούζιος, Δημήτρης Ψαθάς, Κωστής Παλαμάς, Στρατής Μυριβήλης, Γεώργιος Βαφόπουλος, Αρχέλαος κ.ά.

Ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του ’60 η εφημερίδα ξεκίνησε να καθιερώνει μία πρώιμη μορφή μονοτονικού συστήματος, καταργώντας τα σημεία στίξης και αντικαθιστώντας τα με έναν τόνο, πολλά χρόνια πριν καθιερωθεί το μονοτονικό ως η επίσημη γραφή της ελληνικής γλώσσας.

Πολιτική θέση
Η Μακεδονία ήταν από τις εφημερίδες που προσδιόρισαν σε σημαντικό βαθμό τις διεργασίες της ενσωμάτωσης της Θεσσαλονίκης στο ελληνικό κράτος: η απελευθέρωσή της το 1912 είχε βρει την εφημερίδα ήδη σε κυκλοφορία και με σημαντική επιρροή στα πράγματα της πόλης.

Στην αρχή δεν προσχώρησε σε κανένα από τα υπάρχοντα κόμματα, ακολουθώντας ανεξάρτητη γραμμή, όμως από το 1915 άρχισε να τάσσεται στο πλευρό του Ελευθέριου Βενιζέλου, μένοντας πιστή στη «μεγάλη δημοκρατική παράταξη», ακόμη και μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και την επανέκδοσή της μετά το κλείσιμο που της επιβλήθηκε από όργανα των Ναζί.

Μετά το θάνατο του Βενιζέλου, από τους διαδόχους του στήριξε αποφασιστικά τον Γεώργιο Παπανδρέου, φίλο της οικογένειας Βελλίδη.

Στα μετεμφυλιακά χρόνια η εφημερίδα είχε έντονα αντιδεξιά πολιτική στάση και η αρθρογραφία της ήταν συχνά απαξιωτική για τον τότε ηγέτη της ελληνικής Δεξιάς Κωνσταντίνο Καραμανλή, συνεχίζοντας τη στήριξή της στον Γεώργιο Παπανδρέου. Με τη Μεταπολίτευση όμως η στάση της διαφοροποιήθηκε, καθώς έγινε μια μετριοπαθής εφημερίδα του κεντροδεξιού χώρου, αυτή τη φορά υποστηρίζοντας τον Καραμανλή, χωρίς πάντως να έχει άμεση κομματική ταύτιση.

Η Μακεδονία υπήρξε επίσης η πρώτη ελληνική εφημερίδα που εμφανίστηκε και διαδικτυακά. Σημαντικό μέρος του ιστορικού αρχείου της διατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή μέσω της ψηφιακής βιβλιοθήκης εφημερίδων και περιοδικού τύπου της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος.

Σήμερα, μετά από μήνες παλινωδιών, μέρος των εργαζομένων της Μακεδονίας έχουν προχωρήσει σε σχηματισμό ΚΟΙΝΣΕΠ και –με τη συμμετοχή τοπικών επιχειρηματιών– αναμένεται να επανακυκλοφορήσουν φύλλο πριν από την επόμενη ΔΕΘ.

Με πληροφορίες από το el.wikipedia.org.